

Страсбург, 22.11.2016 г.
COM(2016) 740 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Предложение за
нов Европейски консенсус за развитие
Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще**

{SWD(2016) 387 final}

{SWD(2016) 388 final}

{SWD(2016) 389 final}

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ	3
НОВИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ КОНСЕНСУС ЗА РАЗВИТИЕ „НАШИЯТ СВЯТ, НАШЕТО ДОСТОЙНСТВО, НАШЕТО БЪДЕЩЕ“	5
1. СВЕТОВНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПРОГРАМАТА ДО 2030 Г.	5
1.1. Световни предизвикателства и тенденции.....	5
1.2 Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие	7
2. ОТГОВОРЪТ НА ЕС	8
2.1 По-силен и по-ефективен ЕС в един променящ се свят	8
2.2. Принципи и ценности, които насочват дейностите на ЕС в областта на развитието.	10
3. НАШИТЕ ОБЩИ ПРИОРИТЕТИ — РАМКА ЗА ДЕЙСТВИЕ	11
3.1. Хората — човешко развитие и достойнство.....	11
3.2. Планетата — защита на околната среда, управление на природните ресурси и борба с изменението на климата	14
3.3. Благоденствие — приобщаващ и устойчив растеж и работни места	16
3.4. Мир — мирни и приобщаващи общества, демокрация, ефективни и отговорни институции, принципи на правовата държава и права на човека за всички.....	19
4. ПАРТНЬОРСТВО — РОЛЯТА НА ЕС КАТО ДВИЖЕЩА СИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ДО 2030 Г.	23
4.1. По-добра съвместна работа	23
4.2. Благоприятстване на по-силни и по-приобщаващи многостранни партньорства.....	25
4.3. Приспособяване на партньорствата за развитие, така че да отразяват капацитета и потребностите.....	26
5. ЗАСИЛВАНЕ НА ПОДХОДИТЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЕС	28
5.1. Мобилизиране и ефективно използване на всички начини за изпълнение.....	28
5.2. Съгласуваност на политиките за развитие.....	30
5.3. Ефективност на развитието	31
6. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА НАШИТЕ АНГАЖИМЕНТИ	32

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие (наричана по-долу „Програмата до 2030 г.“)¹, приета от Организацията на обединените нации (ООН) през септември 2015 г., представлява нова и амбициозна рамка за постигане на устойчиво развитие и изкореняване на бедността. Същността на Програмата до 2030 г. се състои в определянето на набор от Цели за устойчиво развитие (ЦУР) и свързаните с тях практически насочени задачи.

ЕС следва да играе водеща роля за изпълнението на Програмата, съответстваща на активното му участие в преговорите. За тази цел бяха предприети редица инициативи. В съобщението на Комисията, озаглавено „Следващи стъпки за устойчиво европейско бъдеще: европейско действие за развитие“², се посочва значението на ЦУР за Европа и се обяснява как ЕС ще допринесе за тяхното изпълнение, включително чрез външната си дейност. В Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС³, която представя визията за ролята на Европа в света, се подчертава значението на ЦУР в контекста на външната дейност на ЕС. Освен това Програмата до 2030 г. трябва да бъде включена в политиката на Съюза в областта на сътрудничеството за развитие, по-специално чрез преразглеждане на общата визия на институциите на ЕС и държавите членки, определена в Консенсуса за развитие⁴, който беше подписан през 2005 г. и имаше за цел постигането на Целите на хилядолетието за развитие.

Във връзка с политиката на Съюза в областта на сътрудничеството за развитие както Съюзът, така и държавите членки са длъжни да се съобразяват с поетите ангажименти и да вземат предвид целите, които са одобрили в рамките на ООН⁵. В съответствие с процедурата от 2005 г.⁶ с настоящото съобщение на Комисията се предлага нов Консенсус за развитие. Неговата цел е дейностите в областта на развитието да се адаптират към настоящите световни предизвикателства и да се насърчи изпълнението на Програмата до 2030 г. в партньорство с развиващите се държави, като се вземе предвид новата рамка, предвидена в Договора от Лисабон. Консенсусът отразява анализа на отговорите на обществената консултация⁷, която се

¹ *Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие*, Резолюция, приета от Общото събрание на ООН на 25 септември 2015 г., (Общо събрание на ООН, A/RES/70/1)

² „Следващи стъпки към устойчиво европейско бъдеще: европейски действия за устойчивост“, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, (COM(2016) 739).

³ „Обща визия, общи действия: по-силна Европа — Глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз“, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, юни 2016 г.

⁴ „Европейски консенсус за развитие“, Съвместната декларация на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, Европейския парламент и Комисията, относно политиката на Европейския съюз за развитие: „Европейски консенсус за развитие“, подписан на 20 декември 2005 г. и публикуван на 24 февруари 2006 г. (ОВ С 46, 24.2.2006 г., стр. 1)

⁵ Член 208, параграф 2 от консолидирания текст на Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-долу „ДФЕС“).

⁶ *Предложение за Съвместна декларация на Съвета, Европейския парламент и Комисията относно политиката на Европейския съюз за развитие: Европейският консенсус*, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите (COM(2005) 311/F1).

⁷ *Synopsis Report summarising the main results of the consultation on the new European Consensus on Development (Обзорен доклад за обобщение на основните резултати от консултацията относно новия Европейски консенсус за развитие)*, Работен документ на службите на Комисията, (SWD(2016) 389).

проведе онлайн между май и август 2016 г., други консултативни и информационни дискусии и допълнителната подготвителна работа за оценка⁸.

Предвид широкия обхват на политиката целта да се допринесе за изпълнението на Програмата до 2030 г. в развиващите се държави може да бъде постигната най-добре чрез засилване на координацията между политиките в областта на сътрудничеството за развитие на ЕС и неговите държави членки. Целта на предложението нов Европейски консенсус за развитие, приведен в съответствие с новата Програма, с която имат обща визия и общи дългосрочни насоки, е да осигури рамката за общия подход към политиката на сътрудничество за развитие, който ще бъде прилаган от ЕС и неговите държави членки.

Комисията призовава Съвета и Европейския парламент да приемат новия Консенсус за развитие под формата на съвместна декларация на Съвета и заседаващите в рамките на Съвета представители на правителствата на държавите членки, Европейския парламент и Европейската комисия.

⁸ *Assessing the 2006 European Consensus on Development and accompanying the initiative "Proposal for a new European Consensus on Development (Оценка на Европейския консенсус за развитие от 2006 г., придружаваща инициативата „Предложение за нов Европейски консенсус за развитие)*, Работен документ на службите на Комисията, (SWD(2016) 387).

НОВИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ КОНСЕНСУС ЗА РАЗВИТИЕ „НАШИЯТ СВЯТ, НАШЕТО ДОСТОЙНСТВО, НАШЕТО БЪДЕЩЕ“

1. СВЕТОВНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПРОГРАМАТА ДО 2030 Г.

1.1. Световни предизвикателства и тенденции

1. **От приемането на последния Европейски консенсус за развитие⁹ през 2005 г. светът претърпя съществени промени** както по отношение на възможностите, така и на рисковете. Обществените и икономическите въпроси са все по-тясно свързани помежду си, което отваря нови перспективи за споделен напредък, като едновременно с това често възпрепятства намирането на прости решения на проблемите. Случиха се важни глобални демографски размествания, съчетани с икономически, социални и екологични промени. Световното население нараства с около 80 милиона души годишно и през 2050 г. 70 % от населението на света ще живее в градовете. Въпреки че общият темп на растеж се забавя, между 2015 и 2050 г. се очаква световното население да нарасне с 2,4 милиарда души, 1,3 милиарда от които ще бъдат в Африка. Ще възникнат трудности при посрещането на потребностите на младите хора в областта на образованието и заетостта.

2. **Налице е промяна в равнищата и географското разпределение на бедността и неравенствата, като диспропорциите в развиващите се държави стават все по-голями.** Целите на хилядолетието за развитие изиграха ключова роля за стимулирането на безпрецедентен напредък в областта на развитието. От 2005 г. насам над половин милиард души са се спасили от крайната бедност и глада, най-вече в Източна Азия. В крайна бедност живее по-малко от 10 % от световното население. Предизвикателствата обаче остават. До 2030 г. по-голямата част от бедните хора по света ще бъдат концентрирани в нестабилни и засегнати от конфликти държави и в Субсахарска Африка, въпреки че значителни зони на бедност ще продължат да съществуват и в някои държави със средни доходи. За да се достигне до бедните хора в толкова разнородни ситуации, се налага използването на диференцирани подходи. Неравенствата, които съществуват в рамките на отделните държави, създават нарастващо безпокойство за растежа и стабилността. Над 70 % от световното население живее в държави, в които неравенствата се увеличават през последните две десетилетия. Истинското равенство между мъжете и жените си остава далечна мечта.

3. **Изграждането на гъвкавост и устойчивост е абсолютно необходимо за намирането на трайни решения на сложните глобални предизвикателства.** Бедността засилва уязвимостта, а високите равнища на уязвимост задълбочават хроничните ефекти на бедността. Крайната и хроничната нестабилност, структурните и повтарящите се кризи продължават да създават спешни хуманитарни ситуации и да възпрепятстват развитието на цели общности. Продължителните кризи и конфликти представляват огромна тежест за националните и международните ресурси и за спазването на правата на човека. Броят на бежанците и разселените лица, който вече надмина 65 милиона, достигна най-високото си ниво от Втората световна война насам. Постиженията в областта на развитието са застрашени от надигащите се

⁹ „Европейски консенсус за развитие“, Съвместната декларация на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, Европейския парламент и Комисията, относно политиката на Европейския съюз за развитие: „Европейски консенсус за развитие“, подписан на 20 декември 2005 г. и публикуван на 24 февруари 2006 г. (ОВ С 46, 24.2.2006 г., стр. 1)

глобални заплахи за общественото здраве. След финансовата криза растежът се възстановява, но не до предкризисните равнища. Слабостите в управлението, демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава, включително корупцията и предизвикателствата пред сигурността, както и намаляващите възможности за участие на обществеността и гражданското общество, представляват основно предизвикателство пред ефективността на усилията за развитие.

4. Световните обществени блага са изложени на сътресения. Светът все още е изправен пред устойчиви екологични проблеми, по-специално предизвикателството, свързано с изменението на климата, което излага на опасност свързаните с развитието ползи и засяга в непропорционална степен бедните хора. Достъпът до устойчиви и достъпни енергийни услуги, по-специално в Субсахарска Африка, е ограничен и остава сериозно предизвикателство за икономическия растеж и индустриализацията на континента. Производството на енергия от възобновяеми източници възлиза на около 25 % от световното производство, въпреки че нараства като дял и обем на инвестициите. Устойчивото земеделие и хранителни системи, включително устойчивото рибарство, ще трябва да отговорят на потребностите на нарастващото световно население, като същевременно опазват околната среда. Търсенето и недостигът на вода през следващите няколко десетилетия ще нараснат съществено и ще се превърнат в основно предизвикателство, свързано с адаптирането към въздействията от изменението на климата. Океаните са подложени на все по-голям натиск. Достъпът до ограничените природни ресурси е изложен на риск заради изчерпване и неустойчиво управление и това налага да се подкрепи преходът към по-кръгова икономика, която да се основава на ефективно използване на ресурсите.

5. Развитието разширява своя обхват и включва все повече и нови участници и иновативни решения. Частният сектор се превръща във все по-важен партньор за насърчаване на по-устойчиви модели на развитие. Комбинирането на публични и частни ресурси с цел мобилизиране на повече инвестиции позволява засилване на участието, включително в труден контекст. Пренареждането на световните ресурси и инвестиции е необходимо за постигането на устойчиво развитие. Информационните и комуникационните технологии, както и устойчивите и ефективните инфраструктурни мрежи предлагат големи възможности за напредък в различни отрасли.

6. Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз (ГЕСС)¹⁰ отправя призив за надежден, активен и единен Съюз. Консенсусът за развитие е ключов елемент на участието на Европейския съюз (ЕС) в света и на неговата реакция на световните предизвикателства.

¹⁰ „Обща визия, общи действия: по-силна Европа — Глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз“, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, юни 2016 г. Вж. *Заключенията на Съвета относно глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз*, Съвет на Европейския съюз, 17 октомври 2016 г. (13202/16).

1.2 Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие

7. **Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие (наричана по-долу „Програмата до 2030 г.“),** приета от Общото събрание на ООН през септември 2015 г.¹¹, е договореният от международната общност всеобхватен отговор на тези предизвикателства и тенденции. Преходът от Целите на хилядолетието за развитие до Целите за устойчиво развитие (ЦУР) отразява променящия се подход към световното развитие, основан на общи цели, самостоятелност, взаимен интерес и споделена отговорност между различните държави, намиращи се на всякакъв етап на развитие. ЦУР са отражение на визия, основана на универсалните права на човека в пълно съответствие с ценностите на ЕС, и предлагат възможност за популяризиране на опита на ЕС в областта на устойчивото развитие.

8. **Програмата до 2030 г. е универсална и се прилага за всички държави.** Всички държави са изправени пред тези предизвикателства заедно и трябва да използват всички налични средства, за да се справят с тях. Програмата трябва да бъде изпълнена в нейната цялост, а не изборително. Изпълнението трябва да се основава на базиран на правила глобален ред, като за негов основен принцип се избере многостранността и ООН се постави в центъра му.

9. **Изградена около Целите за устойчиво развитие, Програмата до 2030 г. определя цялостна визия за онова, което трябва да се направи за изкореняването на бедността и насърчаването на устойчивото развитие.** Тя постига равновесие между трите измерения на устойчивото развитие, включва основните въпроси, свързани с управлението и мирните и приобщаващи общества, и признава важните взаимовръзки между своите цели и задачи.

10. **В Програмата за действие от Адис Абеба¹², като неразделна част от Програмата до 2030 г., се определя нова парадигма за изпълнение чрез финансови и нефинансови средства** — като в основата ѝ се поставят действията и разумните политики на национално равнище. Взети заедно, в Програмата до 2030 г. и Програмата за действие от Адис Абеба се определят необходимите мерки за постигането на ЦУР чрез глобално партньорство, включващо политически и финансови средства. Програмата до 2030 г. се допълва също така и от рамката от Сендай относно намаляване на риска от бедствия¹³ и Парижкото споразумение за изменението на климата, което осигурява обвързваща рамка, предвиждаща универсални ангажименти.

11. **ЕС и неговите държави членки трябва да отговорят на настоящите световни предизвикателства и възможности с оглед на Програмата до 2030 г.,** за чието оформяне са допринесли. Настоящият Консенсус за развитие е основен елемент на цялостната реакция. Европейските институции ще работят заедно за неговото по-нататъшно развитие, като едновременно с това ще зачитат различните си институционални роли и правомощия. Дейностите на ЕС и неговите държави членки в областта на политиката на сътрудничество за развитие се подсилват взаимно и трябва да се координират с цел насърчаване на взаимното допълване и ефективността на техните действия¹⁴. Предвид задължението на Съюза и държавите членки да се съобразяват с поетите ангажименти и да вземат предвид целите, които

¹¹ „Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“, Резолюция, приета от Общото събрание на ООН на 25 септември 2015 г. (Общо събрание на ООН, A/RES/70/1).

¹² *Програма за действие от Адис Абеба на Третата международна конференция за финансиране на развитието*, Резолюция, приета от Общото събрание на ООН на 27 юли 2015 г. (Общо събрание на ООН, A/RES/69/313).

¹³ *Рамка от Сендай относно намаляване на риска от бедствия за периода 2015—2030 г.*, Резолюция, приета от Общото събрание на ООН на 23 юни 2015 г. (Общо събрание на ООН, A/RES/69/283).

¹⁴ Член 210, параграф 1 от ДФЕС

са одобрили в рамките на Организацията на обединените нации¹⁵, целта на новия Европейски консенсус за развитие е да осигури рамката за общия подход към политиката на сътрудничество за развитие, който ще бъде прилаган от ЕС и неговите държави членки. Следователно той засяга ЕС и неговите държави членки.

2. ОТГОВОРЪТ НА ЕС

2.1 По-силен и по-ефективен ЕС в един променящ се свят

12. **ЕС и неговите държави членки са силно ангажирани с изпълнението на Програмата с цел постигане на устойчиво развитие в неговите три измерения — икономическо, социално и екологично — по балансиран и интегриран начин.** Редица политики на ЕС допринасят по последователен начин за постигането на тази цел, като включват много различни участници. Като допринася за постигането на Програмата до 2030 г., ЕС ще насърчи изграждането на по-силна, по-устойчива, приобщаваща и просперираща Европа, както се посочва в Съобщението на Комисията, озаглавено „Следващи стъпки за устойчиво европейско бъдеще: европейско действие за устойчивост“¹⁶. Изпълнението ще бъде координирано тясно с изпълнението на Парижкото споразумение за изменението на климата¹⁷ и на други международни ангажменти, предвид голямата свързаност между тях.

13. **Външната дейност на ЕС ще бъде важна за успешното изпълнение на Програмата до 2030 г. в световен мащаб.** Самият ЕС също претърпя промени в последните години. Със своята нова институционална структура и политически инструменти, изградени по силата на Договора от Лисабон, днес той е по-добре подготвен да отговори на световните предизвикателства и възможности, когато възникнат такива. Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз (ГСЕС) дава на Европа визия за ролята ѝ в света, включително основните интереси и приоритети, чрез набор от политики, които включват политиката за развитие. В ГСЕС се подчертава важната роля на Програмата до 2030 г., която има потенциала да даде тласък за необходимата промяна в подкрепа на ценностите на ЕС и на целите на външната дейност на ЕС.

14. **Политиката за развитие преследва целите на външната дейност на ЕС.** Това включва целта, посочена в член 21, параграф 2, буква г) от Договора за Европейския съюз (ДЕС), за подпомагане на устойчивото развитие в икономическо и социално отношение и в областта на опазването на околната среда в развиващите се страни, с основна цел изкореняване на бедността, както е определено в член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). В съответствие с целите, посочени в член 21, параграф 2 от ДЕС, политиката за развитие допринася, наред с другото, също и за: укрепване на демокрацията, правовата държава и правата на човека; опазване на мира и предотвратяване на конфликти; подобряване на качеството на околната среда и устойчивото управление на световните природни ресурси; и насърчаване на международна система, основана на засилено многостранно сътрудничество и добро глобално управление. Следователно Консенсусът ще допринесе и за задължението за

¹⁵ Член 208, параграф 2 от ДФЕС

¹⁶ „Следващи стъпки за устойчиво европейско бъдеще: европейско действие за устойчивост“, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, (COM(2016) 739).

¹⁷ Приемане на Парижкото споразумение, 12 декември 2015 г., (FCCC/CP/2015/L.9 Rev.1).

осигуряване на съгласуваността между различните области на външната дейност на ЕС, както и между тези области и другите политики на Съюза¹⁸.

15. Политиката за развитие е съществена част от обхвата на политиките на ЕС за справяне с глобалните предизвикателства, управление на взаимната зависимост и изграждане на по-добър свят. Координацията между политиката за развитие и останалите политики на ЕС, включително хуманитарната помощ, търговията и регионалната интеграция, ревизираната Европейска политика за съседство¹⁹, здравеопазването, околната среда, енергетиката, селското стопанство, рибарството, миграцията и науката, технологиите и иновациите, ще продължи с цел постигане на по-ефективни резултати. Сътрудничеството за развитие обхваща редица първопричини за несигурността, конфликтите, сложните кризи и потоците от бежанци, разселени лица и незаконни мигранти. Устойчивото развитие и изкореняването на бедността са от съществено значение за справянето със световните предизвикателства в дългосрочен план.

16. Настоящият консенсус ще допринесе за постигането на приоритетите на външната дейност на ЕС, както е посочено в ГСЕС, включително чрез подкрепата за устойчивост на всички равнища и чрез насърчаването на благоденствие за всички. ЦУР ще имат централно измерение в цялата тази дейност по изпълнението на ГСЕС²⁰. По-нататъшните действия за постигане на устойчивост в тази връзка ще засегнат способността на държавите и обществата да се реформират, което ще им помогне да устояват на вътрешни и външни кризи и да се възстановяват от тях. В контекста на целите за устойчиво развитие Консенсусът ще отразява също така разбирането, че устойчивостта е по-широко понятие, обхващащо всички хора и цялото общество²¹, и изисква засилване на капацитета за справяне с уязвимостта към рискове, произтичащи, наред с другото, от социално-икономическите условия, околната среда и изменението на климата, бедствията и конфликтите. За да се постигне това, той ще се насочи към основните двигатели на нестабилност, които засягат най-уязвимите групи от населението.

17. ЕС е в позиция, която му позволява да изпълни своята роля. Той извлича голяма сила от своята политическа и социална солидарност и е основен икономически и търговски партньор на държавите от цял свят. Посредством своите разширени дипломатически мрежи той се радва на солидно присъствие в световен план, включително в държави след конфликти и в нестабилни държави. Той е световен източник на политики и най-добри практики за устойчиво развитие в много области. Има дългогодишен опит в сътрудничеството за развитие, като използва широк набор от инструменти и канали. Също така той е водещ участник в опазването на световните обществени блага.

18. Единното действие от името на ЕС е ключов фактор за постигането на тези общи цели и на максимален принос за изпълнението на Програмата до 2030 г. Затова ЕС и

¹⁸ Член 21, параграф 3 от консолидирания текст на Договора за Европейския съюз (наричан по-долу „ДЕС“).

¹⁹ „Преглед на европейската политика за съседство“, Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, 18 ноември 2015 г. (JOIN(2015) 50).

²⁰ Вж. *Заклученията на Съвета относно глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз (параграф 5)*, Съвет на Европейския съюз, 17 октомври 2016 г. (13202/16).

²¹ „Устойчивост в държавен и обществен план по отношение на Изтока и Юга“ (раздел 3.2) в „*Обща визия, общи действия: по-силна Европа — Глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз*“, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, юни 2016 г.

неговите държави членки се ангажират да работят по-добре заедно. В ГСЕС се признава, че е необходима по-голяма съгласуваност между държавите членки и институциите на ЕС; както и между вътрешните и външните измерения на политиките на ЕС. Съгласуваното и последователно участие ще доведе до повишаване на доверието, легитимността, добавената стойност, влиянието и положителното въздействие в света. ЕС и неговите държави членки трябва да бъдат обединени в многообразието, като използват разнообразен опит и подходи и вземат предвид съответните сравнителни предимства.

2.2. Принципи и ценности, които насочват дейностите на ЕС в областта на развитието.

19. Настоящият Консенсус се ръководи от принципите на външната дейност на ЕС, посочени в член 21, параграф 1 от Договора за ЕС, които той се стреми да разшири в по-широк световен контекст: демокрацията, правовата държава, универсалността и неделимостта на правата на човека и на основните свободи, зачитането на човешкото достойнство, принципите на равенство и солидарност и зачитането на принципите на Устава на Организацията на обединените нации и на международното право. Тези универсални ценности са залегнали в сърцето на Програмата до 2030 г.

20. ЕС и неговите държави членки ще възприемат основан на правата подход в областта на сътрудничеството за развитие²². Той ще включва целия спектър на правата на човека и ще насърчава приобщаването и участието; недискриминацията; равенството и равнопоставеността; прозрачността и отчетността. Подходът ще продължи да играе ключова роля, за да се гарантира, че в рамките на Програмата до 2030 г. никой няма да бъде изоставен или забравен, без значение къде живее и независимо от своята етническа принадлежност, пол, възраст, увреждане, религия или убеждения, сексуална ориентация, миграционен или друг признак. Подходът е в пълно съответствие с основната цел на политиката за развитие на ЕС, а именно намаляването и, в дългосрочен план, изкореняването на бедността. Това включва справяне с множествената дискриминация, с която се сблъскват уязвимите хора.

21. Равенството между половете е в основата на ценностите на ЕС и е залегнало в неговата правна и политическа рамка. То е от жизненоважно значение за постигането на ЦУР и за изпълнението на цялостната Програма до 2030 г. ЕС и неговите държави членки приоритетно ще насърчават правата на жените, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата, както и тяхната закрила във всички области на действие.

Равенство между половете

Жените и момичетата продължават да бъдат лишени от права, ресурси и глас. За разлика от мъжете вероятността те да получат образование, обучение или платена работа е по-малка. Възможно е социалните норми и дискриминационните правни рамки да предоставят на момичета и жените малка възможност за контрол върху решенията, които засягат техния живот. Неравнопоставеността между половете е дори по-голяма, когато неравенството между половете се пресича с други форми на изключване, като увреждане, възраст, етническа

²² *Заключения на Съвета относно основан на правата подход в областта на сътрудничеството за развитие, обхващащ целия спектър на правата на човека*, Съвет на Европейския съюз, Външни отношения (Развитие), Заседание на Съвета, 19 май 2014 г.

принадлежност, сексуална ориентация или географска отдалеченост. Равенството между половете оказва положително въздействие върху напредъка на демокрацията, правата на човека, здравеопазването, образованието, растежа и разрешаването на конфликти, и свързаните с пола действия трябва да бъдат включени във всички съответни политики.

ЕС е световен лидер в областта на насърчаването на равенството между половете и овластяването на жените и момичетата в своите външни отношения, по-специално чрез цялостния, ориентиран към резултатите План за действие на ЕС в областта на равенството между половете за периода 2016—2020 г.²³ Като принос към Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки ще превърнат този политически подход за равенство между половете в конкретни действия с цел овластяване на жените и момичетата, включително борба с дискриминацията и насилието срещу тях. Това включва: насърчаване на социалните и икономическите права и повишаване на ролята на жените и момичетата; укрепване на тяхното право на глас; осигуряване на физическата и психическата им неприкосновеност; промяна в институционалната култура на ЕС и неговите държави членки за по-ефективни резултати по ангажиментите.

3. НАШИТЕ ОБЩИ ПРИОРИТЕТИ — РАМКА ЗА ДЕЙСТВИЕ

22. Програмата до 2030 г. се характеризира с висока степен на свързаност. Нейното изпълнение изисква всеобхватни национални стратегии за устойчиво развитие, които да интегрират по балансиран начин икономическите, социалните и екологичните измерения на устойчивото развитие. Действията, насочени към справянето с един приоритет, оказват въздействие върху други области, а някои предизвикателства, като устойчивостта и неравенството, обхващат всички части на Програмата. Признавайки необходимостта от отчитане на тези взаимовръзки при планирането и осъществяването на сътрудничеството за развитие, ЕС и неговите държави членки ще обърнат специално внимание на интегрираните действия, които могат да създадат съпътстващи ползи и да постигнат множество цели по съгласуван начин, като отдават приоритет на основните двигатели с хоризонтален трансформиращ потенциал, като равенството между половете, младежта, инвестициите, устойчивата енергия, миграцията и мобилността.

23. В тази връзка дейностите на ЕС и неговите държави членки в областта на развитието ще бъдат структурирани около очертаните в Програмата до 2030 г. приоритети: хората, планетата, благоденствието, мирът и партньорството.

3.1. Хората — човешко развитие и достойнство

24. Изкореняването на бедността във всичките ѝ измерения, борбата с дискриминацията и неравенствата и ангажиментът никой да не бъде изоставен или забравен ще останат в центъра на политиката на ЕС в областта на сътрудничеството за развитие, която ще разчита на съществения нов тласък, който Програмата до 2030 г. дава на тези цели. Напредъкът в тези области ще осигури по-здрава основа за устойчиво развитие.

25. ЦУР подчертават областите, в които има нужда от постоянен напредък, за да се гарантират човешкото развитие и достойнство. ЕС и неговите държави членки ще се стремят към премахване на глада, всеобщо здравно осигуряване, универсален достъп до качествено образование и обучение, подходяща и устойчива социална закрила и достойни

²³ *Заключения на Съвета относно Плана за действие в областта на равенството между половете за периода 2016—2020 г.*, Съвет на Европейския съюз, 26 октомври 2015 г. (13201/15)

условия на труд за всички в здравословна околна среда. Те ще подкрепят партньорите си при изпълнението на тяхната отговорност да укрепват своите национални политики и управление, насочени към устойчиво предоставяне на основни услуги. Те ще поставят силен акцент върху закрилата на най-уязвимите.

26. ЕС и неговите държави членки ще работят, за да се гарантира достъпът на всички до достъпна, здравословна, достатъчна и питателна храна. Те ще положат по-големи усилия за премахването на глада, гарантирането на продоволствената сигурност и прехраната и повишаването на устойчивостта на най-уязвимите, особено в държави, които се сблъскват с повтарящи се кризи. Ще продължат да предприемат действия за справяне с всички форми на недохранване, борба с недохранването и спирането на растежа и атрофията при децата.

27. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят най-бедните общности при подобряването на достъпа на всички до земя, храна, вода и чиста достъпна енергия без вредно въздействие върху околната среда. Безопасната питейна вода и канализация е основна услуга и предпоставка за здравето, растежа и производителността. Също така тя се влияе в особена степен от влошаването на качеството на околната среда, включително изменението на климата. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят устойчивото и интегрирано управление на водите чрез по-стратегически подход към регионалното развитие и интеграция. Те ще насърчават устойчивото развитие на градовете за подобряване на услугите, достъпността и качеството на живот на бързо нарастващото градско население при едновременно изграждане на по-здрави връзки между селските и градските райони.

28. Подобряването на здравето е крайъгълният камък на човешкото достойнство и благоденствието в световен мащаб. ЕС и неговите държави членки ще продължат да работят за укрепването на здравните системи, за предотвратяването и борбата със заразните болести, като ХИВ/СПИН, туберкулоза, малария и хепатит, ще помагат за осигуряването на достъпни лекарства и ваксини за всички и за справянето с глобалните заплахи за здравето, като антимикробната резистентност. Те ще намалят детската и майчината смъртност и недохранването, ще насърчават психичното здраве и ще търсят решения за справяне с нарастващата тежест на незаразните болести в държавите партньори.

29. Осигуряването на достъп до качествено образование за всички е предпоставка за трайно развитие. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят приобщаващото обучение през целия живот и справедливото качествено образование на всички равнища — в ранна детска възраст, основно, средно, висше, техническо и професионално образование и обучение за възрастни, като се обърне специално внимание на възможностите за образование и обучение за момичета и жени. Те ще работят по-усилено, за да се гарантира, че всички имат знанията, уменията, способностите и правата, от които се нуждаят, за да се радват на достоен живот, да участват пълноценно в обществото като отговорни и продуктивни възрастни и да допринасят за социалното и икономическото благосъстояние на своите общности и за популяризирането и достъпа до култура.

Младежи

Специално внимание трябва да се обърне на потребностите и стремежите на младите хора. До 2030 г. броят на младежите на възраст 15—24 години в света се очаква да нарасне със 7 % до близо 1,3 милиарда, като много от тях ще бъдат концентрирани в развиващите се държави, особено в региони като Африка и Южна Азия, където средната възраст е под средната стойност в световен мащаб. Създаването на достатъчно качествени работни места за младите хора ще остане едно от основните предизвикателства. Младите хора са особено уязвими в ситуации на придружени с

насилие конфликти, организирана престъпност и трафик на хора. Необходими са целеви политики и подходящи инвестиции за насърчаване на правата на младите хора и за улесняване на тяхното участие в социалния, гражданския и икономическия живот, както и за гарантиране на цялостния им принос към приобщаващия растеж и устойчивото развитие. За да се гарантират устойчивият напредък и приобщаването на младите хора, те трябва също така да участват в демократичните процеси и да поемат ръководни роли.

Субсахарска Африка е изправена пред особено в това отношение предизвикателство и до 2035 г. ще трябва да създава около 18 милиона работни места годишно, за да може да поеме новите участници на пазара на труда. **ЕС и неговите държави членки ще засилят акцента върху задоволяването на потребностите на младите хора и подобряването на техните перспективи за бъдещето**, по-специално с цел да се повиши качеството на заетостта и предприемачеството чрез ефективно образование, професионално обучение, развитие на уменията, както и чрез достъп до цифрови технологии и услуги. ЕС ще се стреми също така да засили овластяването на младите хора и участието им в местните икономики, общества и в процесите на вземане на решения, както и в управлението на обществените дела. Тези мерки ще имат за цел също така да се използва демографският дивидент от млади хора, капацитетът им за цифрови иновации и да им се предложат възможности да се ползват от по-голяма мобилност и от технологичния напредък.

30. Икономическият растеж е траен и носи повече ползи за най-бедните, когато е приобщаващ. ЕС и неговите държави членки ще работят за намаляване на неравенствата на резултатите и възможностите. По този начин те ще подпомогнат пряко най-бедните слоеве на обществото и също така ще помогнат за насърчаването на по-приобщаващ и устойчив растеж, който не излага на риск бъдещите поколения. С цел справяне с нарастващите икономически и социални неравенства ЕС и неговите държави членки ще подкрепят национални пътища за развитие, които увеличават в максимална степен положителните социални резултати и въздействия и които обръщат необходимото внимание на по-равномерното споделяне на ползите от растежа, създаването на благосъстояние и достойни работни места и на подобряването на достъпа до производствени фактори, като земя или финансови ресурси. Те ще работят с държавите партньори за насърчаване на прогресивното данъчно облагане и на политики за преразпределение на публичните разходи, които насърчават достъпа до качествени основни услуги за всички, и по-специално до качествено образование, здравни услуги и канализация. Те също така ще подкрепят ефективни, устойчиви и справедливи системи за социална закрила, които гарантират основен доход, предотвратяват повторното изпадане в крайна бедност и изграждат устойчивост. Ще направят оценка на определящите фактори и тенденциите за възникването на икономическите и социалните неравенства и ще укрепят своите инструменти и подходи, за да повишат тяхната ефективност в борбата с неравенствата, включително като включат намаляването на неравенствата в своите дейности. Те ще насърчават правата на хората с увреждания и ще работят, за да се гарантира тяхното равнопоставено участие.

31. ЕС и неговите държави членки усърдно ще насърчават защитата и реализирането на правата на жените и момичетата. Те ще продължат да работят за изпълнението на задълженията по силата на Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените. Те запазват ангажимента си за насърчаването, защитата и спазването на всички права на човека и за пълното и ефективно прилагане на Пекинската платформа за действие и на Програмата за действие от Кайро, на Международната конференция за населението и развитието и на резултатите от нейните прегледи и в този контекст ще запазят ангажимента по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП).

32. ЕС и неговите държави членки ще се съсредоточат в по-голяма степен върху изкореняването на бедността в много бедни, уязвими или засегнати от конфликти държави, където в обозримо бъдеще националните ресурси няма да бъдат достатъчни, за да

осигурят основни социални услуги за всички; засилването на акцента върху човешкото развитие продължава да бъде от съществено значение.

33. ЕС и неговите държави членки ще засилят устойчивостта, по-специално на уязвимите групи от населението, които се сблъскват с екологични и икономически сътресения, природни и причинени от човека бедствия и глобални заплахи за здравето. Те системно ще включват в своите действия целта, съгласно която хората, общностите и държавите следва да имат възможност по-добре да се подготвят, да издържат, да се адаптират и бързо да се възстановяват от шокове и сътресения, без да се правят компромиси с дългосрочните перспективи за развитие²⁴. Това ще доведе до по-тясно сътрудничество и взаимно допълващи се действия между участниците в дейностите по развитието и тези, занимаващи се с хуманитарни дейности, въз основа на общ анализ на рисковете и слабостите. По време на продължителни кризи ЕС и неговите държави членки ще защитават по-дългосрочни социални структури, ще предоставят хуманитарна помощ и помощ за развитие по съгласуван начин и ще включват дългосрочно разселените лица в по-широки планове за развитие, включително достъп до образование и достойни работни места.

34. ЕС и неговите държави членки ще насърчават устойчивостта на дългосрочно и принудително разселените лица и включването им в икономическия и социалния живот на приемащите държави, като признават, че уменията на разселените лица са жизненоважен преносим актив, който е от съществено значение за тяхната устойчивост и за възстановяването на техния живот. ЕС и неговите държави членки ще прилагат основан на правата подход, като обръщат специално внимание на придружените и не придружените ненавършили пълнолетие лица и на други силно уязвими хора.

3.2. Планетата — защита на околната среда, управление на природните ресурси и борба с изменението на климата

35. Устойчивостта на околната среда, включително стабилният климат, е изключително необходима за изкореняването на бедността и за устойчивото развитие, особено сред най-бедните слоеве на обществото. Благосъстоянието на човека и устойчивостта на обществата зависят от доброто състояние на екосистемите и функциониращата околна среда. Влошаването на качеството на околната среда, включително изменението на климата, може да компрометира икономическия напредък, да застраши мира и стабилността и да предизвика мащабна миграция. Освен в специално насочените действия, свързаните с околната среда съображения трябва да бъдат интегрирани във всички сектори от областта на сътрудничеството за развитие, включително чрез превантивни действия. Наличието на отговорен частен сектор и прилагането на принципа „замърсителят плаща“ също ще имат решаващо значение за успеха. ЕС и неговите държави членки ще насърчават ефективното използване на ресурсите и устойчивото потребление и производство с оглед на отделянето на икономическия растеж от влошаването на качеството на околната среда и създаването на възможност за осъществяване на прехода към кръгова икономика. Те също така ще използват интензивно науката, технологиите и иновациите, за да насърчават устойчивостта на околната среда, и ще поощряват партньорите си

²⁴ „Подходът на ЕС към устойчивостта към кризи: уроците от продоволствените кризи“, Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета, 3 октомври 2012 г. (COM(2012) 586); *Заключения на Съвета относно подхода на ЕС към устойчивостта към кризи*, Съвет на Европейския съюз, 3241^{BO} заседание на Съвета по външни работи, 28 май 2013 г.

да използват изчерпателните данни и информацията, предоставяни чрез европейските и международните програми за наблюдение на Земята, в подкрепа на основани на доказателства решения, които отчитат състоянието на околната среда.

36. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят опазването и устойчивото управление на всички природни ресурси, както и опазването и устойчивото използване на биологичното разнообразие и екосистемите, включително гори, океани, крайбрежни райони, речни водоеми и други екосистеми. Те ще насърчават извличането на взаимни ползи от устойчивото управление, включително като укрепват способността за справяне с изменението на климата и приспособяването към него. Ще засилят включването на устойчивостта във всички сектори на сътрудничеството и ще повишат значението на свързаните с околната среда теми в диалозите си със своите партньори. Ще насърчават отчетността при използването на природния капитал. Ще подкрепят подобряването на управлението и изграждането на капацитет за устойчиво управление на природните ресурси, като насърчават участието на заинтересованите страни и зачитането на правата на всички, включително на коренните и местните общности. Ще насърчават опазването и възстановяването на морските екосистеми с цел подобряване на състоянието и продуктивността на океаните, устойчиво управление на океанските ресурси и устойчиво рибарство, включително чрез по-добро управление на океаните и развитие на синята икономика.

37. Програмата до 2030 г. изисква от всички да положат спешни усилия по отношение на световните обществени блага. ЕС и неговите държави членки ще изпълняват Програмата до 2030 г. и Парижкото споразумение относно изменението на климата чрез координирани, съгласувани действия, позволяващи да се извлекат всички ползи от синергиите, като надграждат и други международни рамки, например Рамката от Сендай относно намаляване на риска от бедствия и Новата програма за градовете²⁵.

38. ЕС и неговите държави членки ще включат околната среда и климата, включително смекчаването и приспособяването, във всичките си стратегии в областта на сътрудничеството за развитие. Те ще подкрепят национални стратегии, включително междуправителствено планиране и програмиране, които насърчават устойчивостта, намаляват риска от изменението на климата и допринасят за намаляването на емисиите, в съответствие с изпълнението на национално определените приноси (НОП) съгласно Парижкото споразумение. На свой ред правно обвързващият характер на Парижкото споразумение и изискването за приемане на НОП също могат да стимулират националното планиране в областта на развитието в контекста на Програмата до 2030 г.

39. Енергията е критично важен фактор за развитие и заема централно място в решенията за изграждане на устойчива планета. Машабът на финансовите инвестиции, които са необходими за осигуряването на универсален достъп до чисти енергийни услуги, изисква ангажимента на много участници. ЕС и неговите държави членки ще засилят сътрудничеството с всички заинтересовани страни, включително частния сектор, в областта на управлението на енергопотреблението, енергийната ефективност, производството на енергия от възобновяеми източници и разработването и трансфера на чисти технологии. Те също така ще насърчават поэтапното спиране на субсидиите за изкопаеми горива, стабилните и прозрачните енергийни пазари, внедряването на интелигентни мрежи и използването на цифровите технологии за устойчиво управление на енергията.

²⁵ *Нова програма за градовете*, „Хабитат III“, <https://habitat3.org/the-new-urban-agenda>

Устойчива енергия и изменение на климата

Достъпът до устойчива и достъпна енергия и борбата срещу изменението на климата са две предизвикателства, които трябва да бъдат разгледани в условията на тясно сътрудничество с цел постигане на устойчиво развитие в неговите три измерения. Развиващите се държави се нуждаят от енергия, за да насърчават приобщаващия растеж и по-нататъшното подобряване на стандарта на живот по щадящ околната среда начин. Инвестициите в енергетиката могат да гарантират достъп до чиста вода, чисто приготвяне на храна, образование и здравеопазване, а също и създаване на работни места и подкрепа за местните предприятия. ЕС и неговите държави членки ще предприемат мерки за борба с енергийната бедност, като дадат своя принос за универсалния достъп до достъпни, модерни, надеждни и устойчиви енергийни услуги и поставят силен акцент върху енергията от възобновяеми източници. Подкрепата за Африка и нашите съседни държави в този енергиен преход ще бъде част от рамката, която ще позволи изграждането на енергийния съюз на ЕС. Тя ще върви ръка за ръка с продължаващите действия на ЕС, които съответстват на глобалната му водеща роля в борбата с изменението на климата и в подкрепата на усилията на трети държави за справянето с изменението на климата и за преход към устойчива на изменението на климата икономика с ниски емисии.

Предвид различните условия в държавите партньори ЕС и неговите държави членки ще решават тези проблеми чрез стратегически диалог, обмен на най-добри практики и знания и сътрудничество за развитие. Стратегическите инвестиции в устойчива енергия ще се използват, за да се подкрепи подобряването на регулаторните рамки, като по този начин се създаде възможност за развитие на устойчив енергиен сектор и мобилизиране на частно финансиране. Действията на ЕС трябва да бъдат подкрепени от ключови движещи фактори, включително: политически ангажимент и партньорства; подходяща регулаторна рамка за енергийния сектор; и насърчаване на инвестициите. Тази подобрена стратегия ще гарантира конструктивен и последователен ангажимент на ЕС с партньорите в областта на енергетиката и климата.

3.3. Благоденствие — приобщаващ и устойчив растеж и работни места

40. **Ключово предизвикателство в Програмата до 2030 г. е постигането на приобщаващ и устойчив растеж и създаването на достойни работни места, особено за жените и младежите.** ЕС и неговите държави членки ще насърчават икономическа трансформация, която създава достойни работни места, генерира достатъчно приходи за обществени услуги и насърчава устойчиви вериги за създаване на стойност. Това включва насърчаване на модели на устойчиво производство и потребление в кръгова икономика, ефективно използване на ресурсите и преход към възможности за развитие с ниски емисии, които са устойчиви по отношение на климата. Приобщаващият устойчив растеж изгражда дългосрочна устойчивост в държавите партньори, като създава възможности за уязвимите групи от населението и за тези, които са изложени на най-голям риск, да участват в създаването на блага и работни места и да извличат ползи от това. Това е решение в средносрочен и дългосрочен план, насочено към справяне с първопричините за нестабилността, незаконната миграция и принудителното разселване.

41. **ЕС и неговите държави членки ще помогнат на развиващите се държави да създадат по-благоприятни условия за развиването на стопанска дейност.** Те ще допринесат за подобряването на условията за стопанска дейност, като насърчават по-добри политики и регулаторна среда, по-добра бизнес среда, нови стопански модели и по-голям държавен капацитет. Те ще стимулират достъпа до финансови услуги, включително на жените, бедните хора и на микро-, малките и средните предприятия. Също така ще насърчават инициативите на частния сектор и социалните предприятия, предоставящи местни услуги. Инвестициите на публичния сектор в научни изследвания и капацитетът за иновации в развиващите се държави могат да помогнат също и за отключването на частните инвестиции, както и за задвижването на икономическото и социалното развитие.

42. ЕС и неговите държави членки ще насърчават и улесняват търговията и инвестициите в развиващите се държави в подкрепа на устойчивото развитие. ЕС има сериозен опит в отварянето на своите пазари за най-слабо развитите държави и ще продължи да насърчава търговията като основен двигател на растежа и намаляването на бедността в развиващите се държави. Посредством прилагането на стратегията „Търговията — за всички“ ЕС и неговите държави членки ще подкрепят своите търговски партньори да изпълняват ангажимента си по Програмата за действие от Адис Абеба за включване на устойчивото развитие на всички равнища на търговската политика и за постигане на напредък по широк кръг от ЦУР. ЕС и неговите държави членки ще координират програмите в областта на сътрудничеството за развитие с инструментите на търговската политика в подкрепа на изпълнението на разпоредбите в търговските споразумения, които засягат търговията и устойчивото развитие. Те ще комбинират уменията и ресурсите на частния сектор с търговските политики и инструменти за подкрепа, подпомагането на търговията и икономическата дипломация, което ще насърчи приобщаващия и устойчив икономически растеж и ще помогне на третите държави да възприемат модели за растеж, които отчитат недостига на ресурси и действията в областта на изменението на климата.

Инвестиции

Като част от рамката, предоставена от Програмата до 2030 г. и Плана за действие от Адис Абеба, отговорните инвестиции могат да допринесат за устойчивото развитие във всичките му измерения. Това може да помогне решенията за разпределяне на ресурсите да бъдат насочени в подкрепа на човешкия капацитет, инфраструктурата, институциите и услугите, така че да се постигне максимална възвръщаемост. Инвестициите са важно средство за изпълнение на Програмата до 2030 г. Устойчивите инвестиции помагат за диверсификацията на икономиката, изграждат връзките ѝ с регионалните и световните вериги за създаване на стойност, насърчават регионалната интеграция и търговията, укрепват местната икономическа стойност и задоволяването на социалните потребности.

Целта на предложения Европейски план за външни инвестиции²⁶ е да предостави интегриран финансов пакет за финансови инвестиции в Африка и съседните на ЕС държави. Планът включва създаването на Европейския фонд за устойчиво развитие; техническа помощ за разработване на устойчиви проекти и привличане на инвеститори; и набор от мерки, насочени към подобряване на икономическото управление и стопанската среда, както и участието на частния сектор. Той ще доразвие опита на ЕС при използването на инструменти за смесено финансиране от безвъзмездни средства и заеми от трети страни с цел привличане на повече средства за устойчиво развитие. Планът включва нов гаранционен механизъм за мобилизиране на допълнително финансиране, по-специално от страна на частния сектор, чрез разглеждане на основните фактори, които насърчават инвестициите. Гаранцията ще бъде финансирана от ЕС и, когато е възможно, от други спонсори и ще бъде използвана за покриване на потенциални загуби, понесени от допустимите инвеститори (включително международните финансови институции и инвеститори от частния сектор), като по този начин ще се намали рисковият профил на инвестициите в развиващите се държави.

По този начин изпълнението на Плана ще допринесе за растежа и създаването на работни места, предоставянето на иновативни продукти или услуги и привличането на частни инвестиции. Той ще допринесе за постигането на ЦУР и така ще помогне за справянето с основните причини за миграцията. ЕС и неговите държави членки също така ще допринесат за увеличаването на частните и публичните инвестиции в нисковъглеродна, устойчива на изменението на климата зелена икономика. Те ще се стремят да допринесат за подобряването на ефективното използване на ресурсите, отделянето на растежа от влошаването на качеството на околната среда, насърчаването на устойчивото потребление и производство и намаляването на уязвимостта. Инвестициите ще бъдат предприети в партньорство с местните предприятия и участници и при зачитане на правата върху земята и трудовите права.

²⁶ *Засилване на европейските инвестиции за създаване на заетост и растеж: към втора фаза на Европейския фонд за стратегически инвестиции и нов Европейски план за външни инвестиции*, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка, 14 септември 2016 г. (COM(2016)581).

43. ЕС и неговите държави членки ще работят съвместно с вътрешния и международния частен сектор, включително организациите на работодателите и на работниците, за насърчаването на отговорни, устойчиви и ефективни подходи. Частният сектор следва да участва в отговорни и устойчиви дейности, които допринасят за изпълнението на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки ще насърчават мобилизирането на частни ресурси, насочени към развитието на области със значителен потенциал за трансформация за устойчиво развитие, включително устойчиво селско стопанство, чиста енергия, устойчива инфраструктура, здравеопазване, зелена и кръгова икономика и цифровизация. Повишеното използване на отговорни практики от страна на по-широк кръг от предприятия в ЕС, които разполагат с вериги за доставки в развиващи се държави, в тясно сътрудничество с публичните и частните заинтересовани страни там, както и насърчаването на лоялната и етична търговия биха имали значителен принос за изпълнението на Програмата до 2030 г. Ангажиментите в областта на устойчивото развитие и корпоративната социална отговорност трябва да станат обичаен компонент на стопанските модели. ЕС и неговите държави членки ще продължат да подкрепят отговорните стопански практики и отговорното управление на веригите за доставки, интегрирането на правата на човека и трудовите права, финансовата почтеност, екологичните стандарти и достъпността. Те ще работят за предотвратяване на нарушенията на правата на човека и за насърчаване на Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека. Ще популяризират трудови стандарти, които гарантират достойни условия на труд за работниците, и по-специално нормите, определени от Международната организация на труда, както в официалния, така и в неформалния сектор, включително чрез подпомагане на прехода от неформалната към официалната икономика.

44. Устойчивото земеделие заедно с устойчивото рибарство и аквакултура остават ключов фактор за изкореняването на бедността и за устойчивото развитие. Препитанието на две трети от бедните хора по света зависи от селското стопанство, а редица развиващи се държави остават силно зависими от търговията с ограничен брой стоки. Инвестициите в устойчиво селско стопанство са необходими за разнообразяване на производствените системи, предотвратяване на недохранването и насърчаване на ръста на производителността и заетостта, без да се нанасят вреди на околната среда. Големи инвестиции от страна на частния сектор са необходими в Африка, особено като се има предвид, че хранително-вкусовата промишленост и агроиндустрията са ключов сектор за създаването на работните места, които ще са необходими в краткосрочен и средносрочен план. Тези инвестиции трябва да опазват почвите и водните ресурси, да предотвратяват обезлесяването и да поддържат екосистемите в добро състояние. Дребните селскостопански производители и бедните хора продължават да са в центъра на усилията с особен акцент върху интеграцията на младите хора и овластяването на жените. Устойчивото земеделие трябва да използва потенциала на селското стопанство за смекчаване на парниковия ефект, като в същото време укрепва неговата устойчивост на въздействията от изменението на климата. ЕС и неговите държави членки ще се стремят да развият вериги за създаване на стойност в селското стопанство, които носят полза за бедните хора, и ще насърчават агроиндустрията да генерира работни места и добавена стойност. Това включва повишаване на качеството на канализацията и фитосанитарните условия, насърчаване на устойчивото рибарство и практиките в областта на аквакултурите и подкрепа на действия за справяне с незаконния риболов, замърсяването на морските води и въздействията от изменението на климата. ЕС ще се стреми към подобряване на управлението, свързано с владението на земята, океаните и горите.

45. **Цифровите технологии навлизат в развиващия се свят с безпрецедентна скорост.** Липсата на свързаност обаче, най-вече в Африка, и ограничената конкуренция правят цифровите технологии недостъпни за по-голямата част от населението.

46. **ЕС и неговите държави членки ще продължат да развиват своята подкрепа за насърчаването на информационните и комуникационните технологии в развиващите се държави като мощен фактор за растеж („Цифрови технологии за развитие“).** ЕС и неговите държави членки ще насочат вниманието си към подобряване на използването на цифровите решения в полза на развитието. Те ще подкрепят изграждането на среда, благоприятстваща развитието на цифровата икономика, чрез укрепването на свободна, отворена и сигурна свързаност. Ще подкрепят предприемачеството в цифровата сфера, иновациите и създаването на работни места и ще насърчават използването на цифрови технологии в други приоритетни области (като управление, селско стопанство, образование, здравеопазване и енергетика). Те също така ще подкрепят цифровата грамотност и умения с цел овластяване на хората, включително на най-уязвимите сред тях.

47. **ЕС и неговите държави членки ще подкрепят проектирането, изграждането и експлоатацията на градски инфраструктури, които позволяват по-устойчиво използване на ресурсите.** Те ще подкрепят също така развитието на устойчиви, взаимосвързани и безопасни транспортни мрежи и друга устойчива инфраструктура за насърчаване на растежа, търговията и инвестициите.

48. **ЕС и неговите държави членки ще се стремят да засилят потенциала на градовете като центрове за устойчив и приобщаващ растеж и иновации, като вземат предвид и свързаните с тях по-широки селски общности.** В съответствие с „Новата програма за градовете“ на ООН те ще насърчават предоставянето на основни услуги, устойчивото планиране на земеползването, справедливото управление на пазарите на земя и устойчивата градска мобилност. Ще насърчават приобщаващи и балансиращи политики в областта на териториалното устройство и градовете. Ще изграждат способността на градовете да устояват на сътресения и ще използват възможностите за развитие на нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика.

3.4. Мир — мирни и приобщаващи общества, демокрация, ефективни и отговорни институции, принципи на правовата държава и права на човека за всички

49. **Приобщаващите общества и отговорните демократични институции са предпоставка за устойчиво развитие и стабилност.** ЕС и неговите държави членки ще насърчават универсалните ценности на демокрацията, доброто управление, принципите на правовата държава и правата на човека за всички — в целия спектър на партньорствата и инструментите и във всички ситуации, включително чрез дейности за насърчаване на развитието. Те ще подкрепят националните усилия, съобразени с нуждите и положението на всяко общество, с цел изграждане на устойчиви демократични държави, които са в състояние да устояват на външни и вътрешни сътресения. За да постигнат тези цели, те ще насърчават отговорните и прозрачни институции, участието на гражданите във вземането на решения и достъпа на обществеността до информация. Ще насърчават ефективното управление на множество равнища с участието на уязвими групи чрез партньорства между националните, поднационалните и местните органи. Ще подкрепят и стимулират отворено пространство, което насърчава участието на гражданското общество, приобщаващи подходи и прозрачност в

процеса на вземане на решения на всички равнища. Ще подкрепят инициативи за справяне с корупцията. Ще продължат да подкрепят приобщаващите, прозрачни и честни избори и активното участие на гражданите в целия изборен цикъл. Ще подкрепят демократичното управление, което гарантира упражняването на основните свободи, включително свободата на религията или убежденията, и което привежда в изпълнение универсалните права на човека, били те граждански, политически, икономически, социални или културни, включително насърчаването на културното многообразие. Политическият диалог ще бъде основна платформа за действие, включително с правителствата партньори и не само.

50. ЕС и неговите държави членки ще насърчават ефективните, независими, отворени и отговорни правосъдни системи с цел насърчаване на принципите на правовата държава. Те ще продължат да подкрепят реформата на съдебната система, за да се насърчи достъпът до правосъдие за всички — и по-специално за бедните и уязвимите групи в обществото.

51. Бедността, конфликтите, несигурността, хуманитарните нужди и принудителното разселване са дълбоко взаимосвързани и трябва да се разглеждат по последователен и всеобхватен начин. ЕС и неговите държави членки ще разгледат различните първопричини за тях на всички равнища, като се започне от изключването, неравенството, нарушенията на правата на човека и неспазването на принципите на правовата държава и се стигне до влошаването на качеството на околната среда, включително изменението на климата.

52. ЕС и неговите държави членки ще използват сътрудничеството за развитие като част от пълния набор от политики и инструменти за предотвратяване, управление и помощ за разрешаване на конфликти и кризи, задоволяване на хуманитарните нужди и изграждане на траен мир и добро управление. Изкореняването на бедността остава основният акцент на сътрудничеството за развитие и усилията ще продължават да бъдат насочени към постигането на тази цел. Затова ЕС и неговите държави членки ще насърчават всеобхватния подход²⁷ към конфликтите и кризите, като поставят акцент върху нестабилността, безопасността на хората и признаването на връзката между устойчивото развитие, мира и сигурността. Тези действия ще се провеждат на всички равнища — от глобално към местно — и на всички етапи от цикъла на конфликта — от ранното предупреждение с цел предотвратяване до реакцията на кризите и изграждането на стабилност. В контекста на сътрудничеството за развитие ЕС и неговите държави членки ще работят с участниците в сектора на сигурността, включително военните при изключителни обстоятелства, за да изградят капацитета си за подкрепа на целите на устойчивото развитие, и по-специално изграждането на мирни и приобщаващи общества. Те ще подкрепят общите решения на предизвикателствата пред сигурността и развитието, включително чрез подкрепа за реформата в сектора на сигурността²⁸ и изграждането на капацитет за сигурност и развитие. Също така ще насочат усилията си към предотвратяване и противодействие на екстремизма чрез укрепване на устойчивостта на отделните хора и общностите пред изкушенията на радикализацията и екстремизма, включително чрез насърчаване на религиозната толерантност и междурелигиозния диалог. Ще продължат да подкрепят принципа „отговорност за защита“ и предотвратяването на жестоките престъпления.

53. ЕС и неговите държави членки ще насочат своето сътрудничество за развитие към нестабилните и засегнати от конфликти държави и към подкрепата на най-уязвимите

²⁷ *Заключения на Съвета относно всеобхватния подход на ЕС*, Съвет на Европейския съюз, Съвет по външни работи, 12 май 2014 г.

²⁸ *„Елементи за стратегическа рамка на ЕС за подкрепа на реформата в сектора на сигурността“*, Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета, 5 юли 2016 г. (JOIN(2016) 31).

сред тях. Като насърчават и защитават правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и доброто управление, ЕС и неговите държави членки активно ще допринасят за изграждането на стабилност и сигурност и за насърчаването на устойчивост в ситуации на нестабилност. Това включва усилия за справяне с престъпността и насилието в градовете. Те ще интегрират в работата си чувствителността по отношение на конфликтите, за да гарантират постигането на максимално въздействие за мира и човешката сигурност. Ще насърчават мира, изграждането на държавни структури, прозрачността, отчетността и достъпа до правосъдие, като си партнират с всички заинтересовани страни за предотвратяването на конфликти, опазването на мира и провеждането на мирни процеси. Ще подкрепят правосъдието в условия на преход чрез специфични за съответния контекст мерки, насочени към насърчаването на истината, справедливостта, обезщетяването и гаранциите за недопускане на повторно нарушение. Изграждането на стабилност изисква осигуряване на преход между разрешаването на конфликтите и по-продължителните процеси на реформи чрез изграждане на доверие между правителството и населението, включително като незабавно започне възстановяването на предоставянето на услуги. В този контекст ЕС и неговите държави членки ще възобновят партньорствата си с квалифицирани регионални партньори. Успехът на намесите, свързани с мира и сигурността, зависи по-специално от сътрудничеството с местните участници и тяхната ангажираност с процеса. ЕС и неговите държави членки ще разгледат всички аспекти, свързани с предотвратяването и реакцията на сексуално и свързано с пола насилие в конфликтни и следконфликтни ситуации, и ще подкрепят участието на жените в предотвратяването и разрешаването на конфликти, както и в мерките за помощ и възстановяване.

54. ЕС и неговите държави членки ще осъществяват сътрудничество за хуманитарни цели и сътрудничество за развитие по по-последователен и допълващ се начин, като така активно ще допринасят за изграждането на устойчивост и за борбата с хроничната уязвимост и риск. Това изисква подобряване на работните практики между общностите, работещи в областта на развитието, и общностите, занимаващи се с хуманитарни дейности, с цел укрепване на връзките между помощ, възстановяване и развитие, включително по-задълбочен обмен на информация, координация между донорите, съвместен анализ на рисковете и слабите места, съвместно определяне на стратегическите приоритети, съвместно планиране, стратегии за преход, както и използване на системата на ЕС за ранно предупреждение при конфликти. ЕС и неговите държави членки ще гарантират ранно ангажиране и тясно сътрудничество между политическите участници и тези, които се занимават с дейности в областта на развитието, от самото начало, с цел да се допълнят и доразвият спешните действия на хуманитарните участници и интервенциите за ранно възстановяване. Осигуряването на хуманитарен достъп за предоставянето на основна помощ, както и защитата на хуманитарните принципи и закони са от първостепенно значение, в съответствие с ангажиментите, поети в рамките на Световна среща на върха по хуманитарните въпроси през май 2016 г.

55. ЕС и неговите държави членки ще увеличат усилията си за изграждане на устойчивост и адаптивност към промените, в съответствие с Рамката от Сендай относно намаляване на риска от бедствия за периода 2015—2030 г. и Парижкото споразумение за изменението на климата. Мерките за подпомагане на по-добрата подготвеност на хората и общностите, намаляването на излагането и уязвимостта им на рискове, както и засилването на тяхната способност да издържат и да се възстановят от сътресенията и бедствията са от ключово значение за намаляване на неблагоприятните въздействия и предотвратяване на загубата на живот и на поминък. ЕС и неговите държави членки ще включват оценки на риска и анализ на пропуските в своите програми за сътрудничество за развитие. Те също така ще

изградят готовност за реакция на трансгранични заплахи за здравето в съответствие с Международните здравни правила, по-специално чрез изграждането на капацитета на националните и регионалните здравни системи.

56. Миграцията е сложно, глобално, дълготрайно явление, което в отговор изисква внимателно обмислени, балансирани, основани на доказателства и устойчиви политики. В Програмата до 2030 г. ясно се признава положителният принос на миграцията и мобилността за приобщаващия растеж и устойчивото развитие. Този принос може да донесе ползи на самите мигранти, техните семейства и на държавите на произход и местоназначение. Те са съществен двигател на световната икономика: общият размер на паричните преводи към развиващите се държави през 2015 г. е надхвърлил повече от два пъти общите потоци по линия на официалната помощ за развитие (ОПР). ЕС и неговите държави членки ще увеличат усилията се за оползотворяване на възможностите за развитие, които предлага миграцията, като едновременно с това отчитат свързаните с нея предизвикателства. Това ще включва насърчаване на инвестициите и иновациите в държавите партньори, за да се даде тласък на възможностите за растеж и заетост, подпомагане на социалните и образователните системи и работа с партньори от частния сектор и други участници с цел намаляване на разходите за парични преводи.

57. Лошото управление на миграцията може да създаде сериозни предизвикателства и да има отрицателно въздействие върху държавите на произход, транзитното преминаване и местоназначение, върху самите мигранти и общностите, през които те транзитно преминават или в които се установяват. При най-лошия сценарий мигрантите могат да бъдат лишени от възможност да упражняват правата на човека, може да им бъде отказан достъп до здравеопазване и образование и рискуват да станат жертви на принудителен труд и трафик на хора. Също така лошото управление на миграцията както в приемащите държави, така и в държавите на транзитно преминаване може да създаде проблеми, изискващи бързи реакции, и в някои крайни случаи може да подложи на сериозен натиск здравните и образователните системи, управлението и цялостната стабилност и сигурност на приемащите държави. Затова справянето с миграцията засяга множество области на политиката, включително развитието, доброто управление, правата на човека, заетостта, здравеопазването, образованието, социалната защита и околната среда, включително изменението на климата. ЕС и неговите държави членки ще допринесат за постигането на тази цел чрез по-координиран, систематичен и структуриран подход, който извлича максимална полза от взаимодействията между вътрешните и външните аспекти на политиките на Съюза и техните лостове и инструменти, като комбинира незабавната хуманитарна помощ за бежанците и вътрешно разселените лица с по-структурна подкрепа за миграцията чрез политиката за развитие, която ще бъде важна част от тези усилия.

Мобилност и миграция

ЕС и неговите държави членки ще увеличат усилията си за по-добро управление на миграцията и принудителното разселване в държавите партньори във всичките им аспекти, включително справянето с първопричините. Чрез засилен ангажимент те ще помогнат за улесняване на безопасната, законово уредена и отговорна миграция и мобилност на хора, с цел да се използват възможностите за развитие, които миграцията предлага, като едновременно с това се отчитат свързаните с нея предизвикателства. Успешното справяне с миграцията и принудителната миграция изисква краткосрочни и дългосрочни междусекторни интервенции, политики и правни рамки, за да се гарантира защитата на мигрантите, като едновременно с това се задоволят потребностите както на мигрантите, така и на приемащите общности.

ЕС и неговите държави членки ще направят това чрез консолидиране на миграцията като ключова част от диалога на ЕС в областта на външната политика, включително чрез разработването на съобразени с конкретните обстоятелства реакции и засилени партньорства в контекста на подхода за изграждане на рамка за партньорство²⁹. Тези всеобхватни партньорства ще включват участието на всички политики и инструменти, които могат да предложат възможности за справяне с различните аспекти на миграцията и принудителното разселване, включително законната миграция, незаконната миграция, трафика на хора, управлението на границите, паричните преводи, международната закрила и връщането и реинтеграцията, въз основа на взаимна отчетност и пълно спазване на нашите хуманитарни задължения и на тези в областта на зачитането на правата на човека. Подходът за изграждане на рамка за партньорство ще включва също така засилено внимание към справянето с незаконната миграция и принудителното разселване, като разчита на по-сOLIDна основана на доказателства и съобразена с конкретните обстоятелства база. Участието на ЕС и неговите държави членки ще включва пряка работа с централните и местните органи на държавите партньори, но също така и с неправителствени участници, включително гражданското общество и бизнеса, както и с международни организации. Благодарение на тези интензивни усилия ЕС и неговите държави членки активно ще подкрепят разработването на глобалните договори за миграцията и бежанците, както са наречени в Декларацията от Ню Йорк за бежанците и мигрантите от 19 септември 2016 г.³⁰

4. ПАРТНЬОРСТВО — РОЛЯТА НА ЕС КАТО ДВИЖЕЩА СИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ДО 2030 Г.

58. Наред с признанието, че всяка държава носи основната отговорност за собственото си икономическо и социално развитие, в Програмата до 2030 г. ясно се посочва, че тя ще се изпълнява от всички държави и всички заинтересовани лица в условия на сътрудничество и партньорство. За да отговорят на глобалните предизвикателства и тенденции и да поставят акцент върху определените по-горе приоритети, ЕС и неговите държави членки допълнително ще подобрят начините си за сътрудничество, включително чрез по-добра съвместна работа. Това включва подобряване на ефективността и въздействието чрез по-добра координация и съгласуваност. За да бъде по-ефективна в постигането на своите цели, и по-специално изкореняването на бедността, политиката за развитие на ЕС трябва да се приспособява и да отчита неотложните нужди, потенциалните кризи и променящите се приоритети на политиките.

4.1. По-добра съвместна работа

59. На равнището на всяка отделна държава ЕС и неговите държави членки ще подобряват съвместното планиране на сътрудничеството за развитие, за да засилят своето колективно въздействие чрез обединяване на ресурси и капацитет. Изправени пред нарастващите предизвикателства, повече от всякога имаме нужда от обща визия за подкрепата на ЕС, съответстваща на усилията на дадена партньорска държава, както и от по-интензивен политически диалог и диалог в областта на политиките. Работейки заедно, ЕС и неговите държави членки ще споделят знания и ще разработват стратегически реакции, основани на качествен анализ на контекста в държавата, включително бедността и устойчивото развитие, и на цялостните отношения на държавата с ЕС — например в областта на сигурността,

²⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета и Европейската инвестиционна банка *относно създаването на нова рамка за партньорство с трети държави в рамките на европейската програма за миграцията*, 7 юни 2016 г. (COM(2016) 385).

³⁰ *Декларация от Ню Йорк за бежанците и мигрантите*, Резолюция, приета от Общото събрание на ООН на 19 Септември 2016 г. (UNGA A/RES/71/1).

търговията или миграцията. В тази своя дейност те ще вземат предвид специфичните за конкретната държава и сектор приоритети и политики и наличните средства за финансиране на развитието, в съответствие с Програмата за действие от Адис Абеба. ЕС и неговите държави членки ще продължат да засилват координацията и взаимодействията, включително чрез съвместни процеси на програмиране, също и в нестабилни и засегнати от конфликти държави, като използват съвместен анализ на конфликта.

60. Засиленото използване на единни стратегии на ЕС за реакция и, когато е уместно, на съвместни индикативни програми ще гарантира постигането на по-голямо въздействие. При използването на стратегиите и програмите следва да се отчитат също така сравнителните предимства на други държави и международни участници. Това ще спомогне за намаляването на разпокъсаността и ще насърчи ефективността. Рамките за съвместен мониторинг и резултати ще бъдат основните елементи на единната стратегическа реакция, което ще позволи да се запази набраната скорост, да се поддържа информиран диалог и да се засили взаимната отчетност. Съвместното програмиране следва да е отворено за други съответни донори и международни участници на равнището на съответната държава.

61. ЕС и неговите държави членки ще предоставят подкрепа за държавите партньори чрез съвместни действия с цел осъществяване на сътрудничество. Съвместните действия могат да бъдат изпълнявани на национално, регионално и международно равнище и ще предоставят последователна и ефективна колективна подкрепа от страна на ЕС за дадени сектори, по конкретни въпроси или за постигането на обща цел, пригодена към контекста във всяка държава. Това следва да засили координирания диалог по политиките с държавите партньори, свързан с други области на външната дейност, и да обедини експертния опит на ЕС с цел постигане на по-голямо въздействие.

62. Съвместните действия ще бъдат отворени за всички партньори от ЕС, които са съгласни и могат да дадат своя принос за общата визия, включително от частния сектор и гражданското общество. Това би могло да включва и други правителства, които споделят същите възгледи, ООН и други международни организации. Съвместните действия трябва да бъдат подкрепени от стабилна база от знания и да вземат предвид всички налични източници на подкрепа. Съвместните действия биха могли да бъдат осъществявани чрез различни схеми и да използват сравнителните предимства на различните участници. Съвместните действия ще бъдат наблюдавани и оценявани съвместно, въз основа на съвместна рамка на резултатите.

63. Координираната работа на ЕС и неговите държави членки в областта на бюджетната подкрепа ще помогне за насърчаване на усилията за изпълнение на ЦУР в държавите партньори, подобряване на макроикономическото положение и управлението на публичните финанси, както и за подобряване на стопанската среда. Бюджетната подкрепа, по целесъобразност и с участието на онези, които желаят това, ще бъде използвана за укрепване на партньорствата с развиващите се държави, тяхната ангажираност и взаимната отчетност, на основата на споделени принципи, цели и интереси и в отговор на политическите, икономическите и социалните потребности на партньорските държави. Бюджетната подкрепа ще бъде прилагана в съответствие с принципите на ефективно развитие и ще бъде съпроводена с развитие на капацитет, знания и пренос на експертен опит. По този начин тя ще допълва усилията на развиващите се държави да събират повече средства и да ги изразходват по-добре в подкрепа на устойчивото развитие, както и да насърчават приобщаващия растеж и създаването на работни места, изкореняването на бедността, намаляването на неравенствата и мира в обществата. Бюджетната подкрепа може да допринесе и за справянето с причините за

нестабилността и да насърчава стабилността и изграждането на държавни структури в държави в ситуация на нестабилност или преход.

64. Доверителните фондове на ЕС осигуряват възможности за ефективни съвместни действия от страна на ЕС, държавите членки и други партньори в областта на развитието. Доверителните фондове на ЕС позволяват на ЕС и неговите държави членки да обединяват ресурси и да вземат бързи и гъвкави решения и мерки за изпълнение, както и да постигат максимално въздействие, ефективност и видимост на сътрудничеството на ЕС в областта на развитието, насочено към осъществяването на ЦУР. Те предлагат административна ефективност и висока добавена стойност, включително чрез ангажиране на донори, които имат желание да участват финансово, но нямат капацитет за местни действия.

65. Смесеното финансиране с публични безвъзмездни средства и заеми, което може да увеличи частното финансиране, е друго важно средство за изпълнение на Програмата до 2030 г. Смесеното финансиране обхваща всички региони на външно сътрудничество на ЕС в секторите, включващи енергийната, транспортната и водната инфраструктура, подкрепата за малките и средните предприятия, социалните сектори и околната среда. Ще бъде необходим по-категоричен ангажимент на частния сектор, като се използват иновативни финансови инструменти с цел привличане на повече частно финансиране за устойчиво развитие, включително за действия в областта на климата. Смесеното финансиране е важен компонент от предложения Европейски план за външни инвестиции. Тясното партньорство с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и други финансови институции на ЕС и държавите членки ще бъде ключова характеристика на дейностите на ЕС със смесено финансиране. Ще бъдат привлечени за участие и други международни финансови институции.

66. ЕС и неговите държави членки ще координират и развиват единни позиции на международни форуми по всички въпроси, свързани с Консенсуса. Това ще увеличи колективното влияние както на ЕС, така и на държавите членки и също така ще допринесе за по-ефективни многостранни обсъждания.

4.2. Благоприятстване на по-силни и по-приобщаващи многостранни партньорства

67. По-солидните партньорства са в основата на подхода на ЕС към изпълнението на ЦУР. ЕС и неговите държави членки ще работят по-тясно с всички други съответни заинтересовани страни за насърчаване на изпълнението на Програмата до 2030 г.

68. Националните правителства носят основната отговорност за изпълнението на Програмата до 2030 г. По отношение на държавите партньори ЕС и неговите държави членки отново ще поставят акцент върху ангажираността на държавата, партньорството и диалога, с цел да се допринесе за по-голяма ефективност. Те ще предоставят подкрепа за приобщаващо национално планиране в развиващите се държави. Те ще насърчават открит диалог на правителствата с всички заинтересовани страни на етапите на планиране, изпълнение и преразглеждане. Тези процеси ще помогнат на националните правителства да направят оценка на наличните начини за изпълнение, да установяват пропуски и да избират подходящи области за развитие и друг вид международно сътрудничество. Основна цел ще бъде да се изгради капацитетът на развиващата се държава за изпълнение на Програмата до 2030 г. Това ще включва подкрепа за мобилизирането и ефективното използване на национално публично финансиране, което несъмнено представлява най-големият и най-стабилният източник на финансиране за устойчиво развитие. Това ще включва също така насърчаване на системите за

електронно управление за ефикасно събиране на данъци и прозрачност при използването на публични средства. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят изграждането на капацитет за национални рамки за мониторинг, събиране, разбивка и анализ на качествени данни и за съгласуваност на политиките за устойчиво развитие.

69. Постигането на по-голямата част от ЦУР ще зависи също и от активната ангажираност на местните органи. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят реформите за децентрализация, когато е уместно, за да дадат на местните органи възможност за по-добро управление и въздействие върху развитието. Те ще подкрепят процесите в помощ на ефективното взаимодействие на хората с местното правителство на всички етапи от планирането и изпълнението на политиките.

70. За успешното изпълнение е необходимо също и изграждането на по-солидни партньорства не само между правителствата. ЕС и неговите държави членки ще разширят партньорствата с частния сектор, гражданското общество, включително синдикалните организации и организациите на работодателите, многостранните организации, научните среди, диаспорите и други. Те ще продължават да подкрепят изграждането на капацитета на съответните заинтересовани страни.

71. ЕС и неговите държави членки ще задълбочат своите партньорства с организациите на гражданското общество (ОГО). Те ще насърчават работното пространство и осигуряването на благоприятна среда за ОГО, в която те да изпълняват пълноценно ролята си на застъпници и изпълняващи организации. Те ще подкрепят ангажиментите на ОГО за ефективно, прозрачно и ориентирано към резултатите сътрудничество за развитие.

72. ЕС и неговите държави членки признават ключовата роля на частния сектор като двигател за дългосрочно устойчиво развитие и нуждата от ангажиране с него чрез структуриран диалог и споделени цели за развитие. ЕС и неговите държави членки ще разработят практически договорености за партньорство, основани на сътрудничество и прозрачност и отворени за участие от страна на бизнеса и други заинтересовани страни. Те ще подпомагат устойчивите и етичните бизнес практики и ще създават стимули за инвестиции на частния сектор в глобалното устойчиво развитие.

73. ЕС и неговите държави членки ще работят с многостранни организации, включително системата на ООН, Международния валутен фонд, Групата на Световната банка, Г-7, Г-20, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и други многостранни институции, за да ги насърчават в постигането на съответствие с Програмата до 2030 г. и да насърчават взаимната подкрепа при изпълнението ѝ. ЕС и неговите държави членки ще търсят полезни взаимодействия с ООН както на глобално равнище, така и с националните екипи на ООН на място, включително с цел подобряване на ефективността на ООН. Те ще насърчават участието на развиващите се държави в управлението на многостранни организации.

4.3. Приспособяване на партньорствата за развитие, така че да отразяват капацитета и потребностите

74. За да бъде ефективен, ангажиментът на ЕС чрез действията за развитие трябва да се различава в зависимост от капацитета и потребностите на развиващите се държави. ЕС и неговите държави членки ще работят с развиващите се държави по все по-диверсифициран и съобразен с конкретните обстоятелства начин. Партньорствата следва да включват сътрудничество за развитие и финансова помощ, но не само и следва да обхващат редица

стратегии, политики и инструменти, за да отразяват нарастващото многообразие от условия в развиващите се държави.

75. Финансовото сътрудничество в ЕС ще бъде насочено към областите, в които е най-необходимо и в които може да окаже най-голямо въздействие. ЕС и неговите държави членки ще продължат да ориентират своето сътрудничество за развитие главно към най-бедните държави, включително най-малко развитите държави и уязвимите и засегнати от конфликти държави, които имат най-малък потенциал да получат финансиране и най-голям недостиг на средства за постигане на ЦУР и които ще продължават да зависят в голяма степен от международно публично финансиране. Необходими са усилия за откриване и достигане до хората в неравностойно положение чрез предоставянето на основни услуги, подобряването на перспективите за растеж и изграждането на устойчивост на сътресения.

76. ЕС и неговите държави членки ще развият отношенията си с по-напредналите развиващи се държави отвъд финансовото сътрудничество. Тези държави се нуждаят от по-малко или непреференциални форми на съдействие, но са ключови за прилагането на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки ще започнат диалог относно политиката за развитие с тези държави, както и относно редица политики чрез съчетание от политическо сътрудничество, сътрудничество в областта на сигурността, икономиката, науката, техниката и технологиите и адаптирано финансово сътрудничество, според необходимото.

Иновативно ангажиране с по-напредналите развиващи се държави

По-напредналите развиващи се държави остават ключови за изпълнението на Програмата до 2030 г. В тях все още е голям броят на хората, живеещи в бедност, и често са налице високи равнища на неравенство. Въздействието и влиянието им в рамките на техните региони са големи. Сътрудничеството им „Юг—Юг“ с други развиващи се държави бързо се засилва и представлява важен дял от общия обем на международното сътрудничество. Тъй като представляват големи икономики, тяхното въздействие върху световните обществени блага и предизвикателствата, включително изменението на климата, е все по-значително.

ЕС и неговите държави членки ще развият нови партньорства с по-напредналите развиващи се държави, за да насърчат изпълнението на Програмата до 2030 г., включително устойчивото развитие, изкореняването на бедността и други общи интереси. В основата на тези партньорства ще бъде диалогът относно публичната политика и реформа, като се вземат под внимание разнообразието от държави със средни доходи и нуждата от съобразени с конкретните обстоятелства подходи. В рамките на свързаните с политиките диалози ще бъдат насърчавани взаимните интереси и ще бъдат определяни общи приоритети и партньорства. Те ще подпомогнат изпълнението на ЦУР, които представляват обща и интегрирана рамка за сътрудничество, и ще спомогнат за намирането на подход към световните обществени блага и глобалните предизвикателства. Сътрудничеството може да се извършва в самите държави партньори, в съответните им региони, в трети държави или на световно равнище.

Тези нови партньорства ще насърчават най-добрите практики, техническата помощ и обмяна на знания. В допълнение към това ЕС и неговите държави членки ще участват в сътрудничество и диалог с държавите със средни доходи, които се превръщат в нови донори, за да насърчават най-добрите практики, да утвърждават сътрудничеството „Юг—Юг“ и да работят заедно в подкрепа на изпълнението на Програмата до 2030 г. от по-слабо развитите държави.

77. Консенсусът ще насочва действия и в контекста на регионалните споразумения, стратегии и политики по отношение на развиващите се държави. Бъдещите рамки за отношенията с държавите, включително в Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, ще насърчават конкретното изпълнение на Програмата до 2030 г. на регионално равнище. Това ще бъде основен елемент на работата в подкрепа на Програмата и възможност за интегриране на

целите на Консенсуса в сътрудничеството на Съюза с партньорите, включително в Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн.

78. Програмата до 2030 г. предвижда трансформираща политическа рамка за всички държави и ще насочва действията на ЕС в съседните държави съгласно преразгледаната европейска политика за съседство (ЕПС). Тази политика се основава на набор от споделени приоритети за ЕС и неговите държави членки и техните партньори, които подкрепят осъществяването на Програмата до 2030 г. Тези приоритети на ЕПС акцентират върху: добро управление, демокрация, правова държава и права на човека; икономическо развитие за стабилизиране с особен акцент върху младежта, образованието и заетостта; свързаност, устойчива енергетика и изменение на климата; сигурност, както и миграция и мобилност. Преразгледаната политика има за цел също така да приобщи регионалните партньори извън европейската политика за съседство по междусекторни въпроси като миграция и енергетика. ЕС и неговите държави членки ще използват комбинация от инструменти в своята политика за съседство, съвместими с други действия на ЕС по Програмата до 2030 г.

5. ЗАСИЛВАНЕ НА ПОДХОДИТЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЕС

5.1. Мобилизиране и ефективно използване на всички начини за изпълнение

79. За да отразят рамката, определена в плана за действие от Адис Абеба и Програмата до 2030 г., ЕС и неговите държави членки трябва да адаптират своя подход, да мобилизират и да използват ефективно всички начини за изпълнение.

80. ЕС и неговите държави членки ще работят с държавите партньори за насърчаване на разумна политическа среда за изпълнението на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. Те ще подкрепят капацитета на държавите да формулират и изпълняват национални политики за развитие и да повишават отчетността и отговорността пред гражданите.

81. ЕС и неговите държави членки ще поставят по-силен акцент върху генерирането в национален план на допълнителни ресурси за устойчиво развитие в държавите партньори. Това ще включва насърчаване на мобилизирането на национални ресурси, разширяване на международната търговия като двигател за развитие и справяне с незаконните финансови потоци.

82. Националните публични финанси са от решаващо значение за усилията на всички държави да изпълнят Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят усилията на развиващите се държави да подкрепят мобилизирането на приходи и управлението на дълга и публичните разходи, да развиват данъчните системи, да повишават ефикасността на публичните разходи и да премахват постепенно субсидиите за изкопаеми горива. Официалната помощ за развитие продължава да играе важна роля при допълването на усилията на държавите, особено на най-бедните и най-уязвимите, да мобилизират ресурси на национално равнище. Чрез по-добро комбиниране на бюджетна подкрепа и смесено финансиране ЕС и неговите държави членки могат да допринасят за подобряване на ефикасността на публичните инвестиции в държавите партньори, като подкрепят рамката за макроикономическа и фискална стабилност, разумните секторни политики и реформи, общите годишни и средносрочни бюджетни рамки и системите за разумно управление на публичните финанси, включително прозрачните процедури за обществени поръчки.

Мобилизиране и използване на национални ресурси

Като се вземе под внимание огромното значение на националните публични финанси, те следва да бъдат поставени в центъра на усилията на всички правителства за постигане на приобщаващ растеж, изкореняване на бедността и устойчиво развитие. Това също е част от социалния договор между правителството и неговите граждани. Гражданите имат по-голяма готовност да плащат данъци, когато усещат, че имат дял в цялостното развитие на държавата и че могат да търсят отговорност от правителството.

С подхода на ЕС „Повече приходи, по-разумни разходи“³¹ развиващите се държави се подпомагат в три области: подобряване на мобилизацията на националните ресурси; по-ефективни и ефикасни публични разходи; и управление на дълга. Той е съсредоточен върху отклонението от данъчно облагане, избягването на данъци и незаконните финансови потоци, както и върху ефикасността, ефективността и справедливостта на данъчните системи и финансирането на социалната закрила. Той насърчава стабилното управление на публичните разходи с цел превръщане на приходите в обществени блага и услуги чрез данъчна дисциплина и стратегическо разпределение на ресурсите.

ЕС и неговите държави членки подпомагат също и Данъчната инициатива от Адис Абеба, и работата на ОИСР/Г-20 по преодоляване на свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, и по обмена на данъчна информация. Те подкрепят участието на развиващите се държави в съответните международни дискусии и процесите на определяне на стандарти, включително Световния форум относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели, и в дискусиите на Г-20/ОИСР. Те се ангажират със стремежа към постигане на съгласуваност между своите данъчни политики и ефекта от тях върху развиващите се държави.

83. ЕС е поел колективен ангажимент да предостави 0,7 % от брутният национален доход (БНД) под формата на официална помощ за развитие във времевата рамка на Програмата до 2030 г.³² Съюзът също така ще предостави колективно 0,15 % от БНД под формата на официална помощ за развитие на най-слабо развитите държави в средносрочен план, която ще достигне 0,20 % във времевата рамка на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки ще продължат да подкрепят и действията за смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяването към тях в развиващите се държави в съответствие с ангажиментите по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата и споразумението от Париж. ЕС и неговите държави членки ще продължат политическия диалог с цел нарастване на ангажиментите на други страни за финансиране на устойчивото развитие, включително финансиране на борбата с изменението на климата.

84. ЕС и неговите държави членки ще допринасят за инициативи за по-добро измерване на финансирането за развитие. Това ще включва финансиране от всички източници, надхвърлящо официалната помощ за развитие, което допринася за Програмата до 2030 г., като се използват инструменти от рода на очакваните предложения на ОИСР за мярка относно общата официална подкрепа за устойчиво развитие.

85. Сътрудничеството за развитие ще подпомага изпълнението на разпоредбите в търговските споразумения, отнасящи се до търговията и устойчивото развитие³³. По-

³¹ *Collect More, Spend Better (Повече приходи, по-разумни разходи)*, Работен документ на службите на Комисията, 5 ноември 2015 г.

³² *Ново глобално партньорство за изкореняване на бедността и за устойчиво развитие след 2015 г.* — *Заключения на Съвета* (параграфи 32 и 33), Съвет на Европейския съюз, 26 май 2015 г. (9241/15).

³³ *Търговията — за всички. Към една по-отговорна търговска и инвестиционна политика*, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, 14 октомври 2015 г., (COM(2015) 497)

доброто координиране на програмите за помощ и сътрудничество в тези области ще позволи на ЕС да използва възможностите и да превърне по-тесните търговски отношения в инструмент за популяризиране сред нашите търговски партньори.на тази основана на ценности програма.

86. ЕС и неговите държави членки ще насърчават прилагането на други начини за изпълнение, включително изграждането на капацитет, развитието на науката, технологиите и иновациите. Те ще продължат да инвестират в научни изследвания и развойна дейност във и за развиващите се държави, включително като разширяват националните системи за иновации. Те ще имат за цел да засилват измеримите въздействия върху напредъка към постигането на ЦУР чрез подход за отговорни научни изследвания и иновации, включително отворен достъп до научноизследователските резултати и данните за публично финансирани проекти и образование в научната област.

5.2. Съгласуваност на политиките за развитие

87. Консенсусът допринася за изискването за осигуряване на съгласуваност между различните области на външната дейност на ЕС, както и между тези области и другите политики на Съюза³⁴. Изискването за съгласуваност на политиките, залегнало в Програмата до 2030 г., означава интегриране на устойчивото развитие във всички свързани политики на ЕС, балансирано включване на трите измерения на устойчивото развитие, като се разглеждат взаимовръзките между различните ЦУР и се осигурява съгласуваност между външната дейност на ЕС и другите негови политики, както и между отделните международни рамки.

88. ЕС и неговите държави членки потвърждават своя ангажимент за съгласуваност на политиките за развитие като важен принос към колективното усилие за постигането на по-широка съгласуваност на политиките за устойчиво развитие³⁵. Те ще продължат да вземат предвид целите на сътрудничеството за развитие при политиките, които биха могли да засегнат развиващите се страни (член 208 от ДФЕС). Консенсусът ще насочва усилията за прилагане на съгласуваност на политиките за развитие във всички политики и всички области, обхванати от Програмата до 2030 г., като се търсят полезни взаимодействия винаги когато това е възможно, включително по-специално по отношение на търговията, финансите, околната среда и изменението на климата, продоволствената сигурност, миграцията и сигурността. Особено внимание ще бъде отделено на борбата с незаконните финансови потоци и избягването на данъци, както и на насърчаването на търговията и на отговорните инвестиции.

89. Създаването на нова универсална рамка за устойчиво развитие в областта на сътрудничеството за развитие е споделена отговорност на всички заинтересовани страни. Ето защо за изпълнението на ЦУР ЕС и неговите държави членки ще насърчават цялостни подходи и ще гарантират политически контрол и усилия за координация на всички равнища. С цел по-голяма подкрепа при формулирането на политики и вземането на решения те ще осигуряват фактическа обосновка за въздействията на политиките върху развиващите се държави чрез консултации, ангажираност на заинтересованите страни, предварителни оценки

³⁴ Член 21, параграф 3 от ДЕС.

³⁵ *Заклучения на Съвета относно съгласуваността на политиките за развитие (СПР): Доклад на ЕС за 2015 г.* (параграф 7), Съвет на Европейския съюз, 26 октомври 2015 г. (13202/15).

на въздействието и последващи оценки на важни политически инициативи³⁶. Когато е целесъобразно, следва да се посочва как инициативите в областта на политиките допринасят за устойчивото развитие в развиващите се държави. Това е и средство за подобряване на капацитета на ЕС и неговите държави членки за мониторинг и докладване относно съгласуваността на политиките за развитие и въздействието върху развиващите се държави. Предвид универсалния характер на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки ще насърчават и другите държави да оценяват въздействието от своите собствени политики върху постигането на ЦУР, включително в развиващите се държави. Освен това ЕС и неговите държави членки ще подкрепят държавите партньори в техните собствени усилия за въвеждане на рамки, позволяващи съгласуваност на политиките за устойчиво развитие. Те ще насърчават съгласуваността на политиките на международни форуми, като ООН и срещите на Г-20.

5.3. Ефективност на развитието

90. ЕС и неговите държави членки потвърждават своя ангажимент за прилагане на ключовите принципи за ефективност на развитието съгласно утвърденото на Форума на високо равнище в Пусан през 2011 г. и за прилагането им на практика в своето сътрудничество за развитие. Тези принципи са: резултати; прозрачност и взаимна отчетност; демократична ангажираност; и приобщаващи партньорства за развитие. Форумът на високо равнище в Пусан подчертава необходимостта от съвместна ефективна работа на всички ресурси за развитие и всички партньори, за да се гарантират устойчиви резултати. ЕС и неговите държави членки ще продължат да осъществяват тази работа в по-общ план, включително чрез глобалното партньорство за ефективно сътрудничество за развитие. Тяхното сътрудничество за развитие ще бъде изпълнявано в тясно сътрудничество с други партньори и при пълна прозрачност по отношение на гражданите в Европа и в развиващите се държави.

91. Принципите за ефективност на развитието се прилагат към всички форми на сътрудничество за развитие. Това включва международното публично финансиране, като официалната помощ за развитие и сътрудничеството Юг—Юг, участниците от гражданското общество, благотворителните фондации, заемите при преференциални и непреференциални условия и дейностите на частния сектор. ЕС и неговите държави членки очакват от всички останали партньори за развитие да включат тези принципи в своите собствени дейности, като ги адаптират съобразно техните специфични условия.

92. ЕС и неговите държави членки ще продължат да защитават прозрачността, която следва постепенно да обхване целия спектър от ресурси за развитие. Те ще развият инструменти за по-ефективно представяне и използване на данни за сътрудничеството за развитие с цел подобряване на процесите и стандартите за отчетност. Те ще подпомагат държавите партньори да установят връзка между ресурсите за развитие и резултатите чрез по-добро обвързване на процесите на планиране и бюджетиране.

93. ЕС и неговите държави членки ще насърчават използването на системите за публично финансово управление на държавите партньори, включително системите за обществени поръчки, за да помогнат за подобряване на ефективността на институциите на

³⁶ Вж. *По-добро регулиране за постигането на по-добри резултати — Програма на ЕС*, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, 18 май 2015 г. (COM(2015) 215).

национално и поднационално равнище. Те ще извършват съвместни оценки на ефективността на системите на държавите партньори, за да осигурят информиран и координиран подход. Те са поели ангажимент да не обвързват с условия своята помощ във възможно най-голяма степен и насърчават всички участници в сътрудничеството за развитие, включително нововъзникващите икономики, да направят същото. Тяхната цел е да прецизират определението за необвързана помощ, за да се гарантира реципрочност между всички международни източници на финансиране.

6. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА НАШИТЕ АНГАЖИМЕНТИ

94. По отношение на сътрудничеството за развитие ЕС и неговите държави членки са изцяло ангажирани с всеобхватна, прозрачна и отчетна система за мониторинг и проверка за целите на Програмата до 2030 г.

95. ЕС и неговите държави членки ще адаптират постепенно своите системи за докладване в тази област, за да бъдат съвместими с процесите и показателите за проследяване в Програмата до 2030 г. Като част от тази работа те ще подобряват качеството и наличието на данни относно своите дейности в областта на сътрудничеството за развитие в рамките на Програмата до 2030 г. Те ще работят, за да гарантират, че докладването е съгласувано с другите им международни ангажменти.

96. ЕС и неговите държави членки ще интегрират Програмата до 2030 г. и ще подкрепят използването на показатели за ЦУР за измерване на резултатите от развитието на равнището на отделните държави. По-специално, показателите за ЦУР могат да благоприятстват и улесняват общ ориентиран към резултатите подход на ЕС, който способства за хармонизираното докладване на резултатите на равнището на държава партньор, включително рамките за резултатите на равнище държави партньори, където такива съществуват.

97. ЕС и неговите държави членки ще изготвят съвместен синтезиран доклад относно въздействието на своите действия в подкрепа на Програмата до 2030 г. в развиващите се държави като принос към докладването на ЕС пред Политическия форум на високо равнище на ООН, когато заседава на равнището на държавните глави на всеки четири години. В този доклад ще се използват и доразвиват докладите на ЕС, включително относно резултатите, официалната помощ за развитие и съгласуваността на политиките за развитие, както и относно мониторинга на ЦУР в контекста на ЕС.

98. ЕС и неговите държави членки ще разширяват статистическия капацитет в развиващите се държави. Това ще включва засилен капацитет за представяне и анализ на данни, които при възможност следва да бъдат разбити по доход, пол, възраст и други фактори, и за предоставяне на информация относно маргинализирани, уязвими и трудно достъпни групи, приобщаващо управление и други въпроси, съвместими с основания на права подход на ЕС. Това ще включва също така инвестиции за по-солидни статистически институции на национално и регионално равнище, както и използването на нови технологии и източници на данни, като наблюдение на Земята и геопространствена информация.

99. Ще бъде извършена средносрочна оценка на изпълнението на Консенсуса. Ще бъде очертан начинът, по който Консенсусът е бил прилаган, какво е постигнато в подкрепа на изпълнението на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки систематично ще проверяват напредъка и ще коригират своите действия, за да гарантират, че тяхното

сътрудничество за развитие, включително чрез отношението му към свързани области на политиката, ще продължи да подпомага изпълнението на Програмата до 2030 г. в развиващите се държави.